

**Szanowna Pani
Justyna Makowska
Dyrektor Wydziału Kultury
Urząd Miasta Poznania**

Szanowna Pani Dyrektor,

W związku z przekazaną interpelacją p. radnego Mateusza Rozmiarka podaję poniższe informacje.

1. Decyzja Komitetu Sterującego wyrażona na posiedzeniu w dniu 17.09.2013 r. w sposób jednoznaczny sprecyzowała stanowisko Miasta Poznania w sprawie racjonalności przeprowadzania prac modernizacyjnych i jego udziału, pomimo że projekt zakładał finansowanie ze środków unijnych w ramach WRPO. Stanowisko KS było wiążące, Biblioteka nie posiada własnych środków na takie działania i nie są one możliwe bez uzyskania dotacji celowej/inwestycyjnej, a pomysł projektu realizowanego z dofinansowaniem unijnym został przez Organizatora odrzucony.

Zostaliśmy zobowiązani do przeniesienia działalności z budynków przy ul. Wronieckiej do innych lokalizacji i rozpoczęliśmy takie działania. Ich efektem jest pozyskanie dofinansowania do projektu „Modernizacja budynku Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu oraz konserwacja i digitalizacja cennych zbiorów bibliotecznych”, na realizację którego uzyskaliśmy środki na wkład własny od Organizatora. W zmodernizowanym gmachu znajdują znakomite warunki funkcjonowania filii muzyki i sztuki. Natomiast w nowym skrzydle Biblioteki Raczyńskich znajduje się czytelnia zbiorów specjalnych, dająca bardzo dobre warunki pracy dla osób korzystających z tej kategorii zbiorów (do której zalicza się kolekcja Kraszewscianów oraz tzw. Domu Literatury). W siedzibie Biblioteki po zakończonej modernizacji będą także znakomite warunki do rozwinięcia działalności kulturalnej, realizowanej m.in. poprzez konferencje, spotkania i przede wszystkim małe koncerty, bo taki jest jeden z głównych kierunków naszej planowanej działalności.

Przypomnieć należy, że Biblioteka Raczyńskich prowadzi w tej chwili działalność w 36 lokalizacjach. Budowa nowego skrzydła, opóźniona o dziesięciolecie, a zrealizowana w 2013 r., miała na celu doprowadzenie do sytuacji, w której zasadnicza część działalności Biblioteki będzie prowadzona w jednym budynku, co ma znaczenie organizacyjne i ekonomiczne. Uzasadnione jest zatem prowadzenie w osobnych lokalizacjach filii – jako realizacja funkcji biblioteki publicznej – oraz oddziałów: Muzeum Literackiego H. Sienkiewicza, z powodu charakteru kolekcji, i Mieszkania-Pracowni Kazimierzy Iłakowiczówny mającego charakter muzeum biograficznego, bo zlokalizowanego w pokoju, w którym poetka spędziła niemal 40 lat swojego życia.

2. Koszty prac budowlanych (zarówno remontowych, jak inwestycyjnych) można określić dwiema metodami:
  - a) Wersja uproszczona, obliczona wskaźnikowo w oparciu o dostępne dane z innych inwestycji. Dane takie w przypadku inwestycji nowych publikowane są np. przez jednostki typu „Orgbud” lub „Sekocenbud” dla wybranych przykładowych inwestycji budowlanych, natomiast w przypadku remontowych, z uwagi na indywidualność rozwiązań i zakresów, dane takie inwestor sam musi pozyskać z innych dostępnych mu źródeł. Najlepszym źródłem są inwestycje własne możliwie jak najbardziej zbliżone do wycenianej. Zawsze jednak w obu przypadkach wycena pozostaje wyceną przybliżoną.
  - b) Wersja szczegółowa – kosztorysowa. Wycena taka wymaga wykonania wszystkich elementów projektowych, w tym ekspertyzy stanu technicznego, warunków ochrony przeciwpożarowej, badań podłoża gruntowego itp., pozwalających na wycenę wg Katalogów Nakładów Rzeczowych. Z uwagi na koszty prac projektowych, wykonywane są one wyłącznie w przypadku, gdy jest potwierdzona wola i źródło finansowania idących w ślad za projektem prac remontowych. Jest to metoda pozwalająca dokładnie określić zakres i koszty spodziewanych prac. Praktyka pokazuje jednak, że w przypadku robót

remontowych (zwłaszcza budynków zabytkowych) zazwyczaj w trakcie prowadzenia robót zakres ten zwiększa się, co pokazują nawet prowadzone obecnie inwestycje.

3. W czerwcu 2020 na zlecenie Biblioteki został wykonany przez Rzecznawcę majątkowego operat szacunkowy, który określił wartość obiektu wraz z przynależną działką na 1.900.000,00 zł. Podstawowym dokumentem prawnym przy dokonywaniu wycen jest Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego, określające m.in.:
  - a) rodzaje metod i technik wyceny nieruchomości oraz sposoby określania wartości nieruchomości przy zastosowaniu poszczególnych podejść, metod i technik wyceny;
  - b) sposoby określania wartości nieruchomości dla różnych celów, jako przedmiotu różnych praw oraz w zależności od rodzaju nieruchomości i jej przeznaczenia;
  - c) sposoby określania wartości nakładów i szkód na nieruchomości;
  - d) sposób sporządzania, formę i treść operatu szacunkowego;
  - e) uwarunkowania dla stosowania podejścia mieszanego przy określaniu wartości rynkowej nieruchomości.

Do wyceny brane są pod uwagę takie elementy jak:

- położenie
- stan prawny
- przeznaczenie w dokumentach planistycznych
- rodzaj budynku
- wielkość
- stan techniczny
- spodziewany możliwy do uzyskania dochód z czynszu
- wysokość podatku od nieruchomości
- opłata za użytkowanie wieczyste
- koszty związane z konserwacją i bieżącymi remontami
- koszty zarządzania i administracji
- koszty ubezpieczenia nieruchomości
- i inne (np. funkcjonalność rozkładu pomieszczeń i komunikacji wewnętrznej)

Przy określaniu wartości nie uwzględnia się wystawionych ofert, ale rzeczywiście zrealizowane transakcje.

4. Obecnie nie ma konkursów na cel pełnej modernizacji, którą należałoby przeprowadzić w odniesieniu do obu budynków.
5. Mam oczywiście świadomość specyfiki zasobu Biblioteki Raczyńskich przechowywanego i udostępnianego w kamienicy przy ul. Wroneckiej 14. Podane w mojej informacji dane statystyczne miały na celu pokazanie intensywności, z jaką korzystają z nich badacze, oraz rozmiaru obu kolekcji. Dodam, że są one (zbiory Ośrodka Dokumentowania Wielkopolskiego Środowiska Literackiego oraz Kraszewsciana) częścią zbiorów specjalnych Biblioteki Raczyńskich. Magazyn zbiorów specjalnych, specjalnie zaprojektowany w sposób zapewniający bezpieczeństwo rękopisom, starodrukom i innym kategoriom tego rodzaju zbiorów, mieści się w oddanym w 2013 r. do użytku nowym skrzydle Biblioteki Raczyńskich. Jest tam także czytelnia zbiorów specjalnych, zapewniająca osobom prowadzącym badania odpowiednie warunki do pracy. Nie ma przeszkód, aby obie kolekcje tam właśnie się znalazły, podobnie jak przechowywana i udostępniana jest tam spuścizna znakomitego i znamienitego marynisty, Jerzego Pertka (która przez kilka lat mieściła się w mieszkaniu zajmowanym przez pisarza przy ul. Zakręt).

Podkreślam, że Pracownia-Muzeum J. I. Kraszewskiego składa się z dwóch części, z których tylko jedna należy do Biblioteki Raczyńskich. Tzw. gabinet Kraszewskiego, który prezentujemy zwiedzającym, jest depozytem Muzeum Narodowego. Druga część to zbiory Marian Walczaka przekazane Bibliotece. To one stanowią o istocie Pracowni. Niestety, w minionych kilku latach działania Pracowni – mimo moich wielokrotnych zaleceń – nie koncentrowały się w wystarczającym stopniu na pracy naukowej z zasobem przekazanym przez Mariana Walczaka. Dopiero w ostatnich miesiącach na moje wyraźne polecenie kierownik Pracowni przystąpił do przygotowywania projektu naukowego do wniosku o dofinansowanie w oparciu o kolekcję, o której pisze Pan Radny, a którego celem jest stworzenie kalendarium życia i twórczości pisarza.

Chciałabym podkreślić, że struktura Biblioteki Raczyńskich jest bardzo złożona. Zdecydowanie największą część realizowanych działań wynika z jej statusu jako biblioteki publicznej, co oznacza wykonywanie zadania publicznego o charakterze własnym, nałożonego na Miasto Poznań. Status biblioteki naukowej w dużej mierze wynika z ambicji pracowników oraz charakteru zbiorów, i podlega ocenie co trzy lata przez Krajową Radę Biblioteczną w zakresie spełniania wymogów ustalonych w rozporządzeniu ministra KiDN z dn. 2 kwietnia 2012r. Działalność naukowa realizowana jest w ramach Działu Zbiorów Specjalnych, wśród którego oddziałów są Ośrodek Dokumentowania Wielkopolskiego Środowiska Literackiego oraz Pracownia-Muzeum J.I. Kraszewskiego. Nie są to samodzielne placówki, ale oddziały Biblioteki i mają one swoje miejsce w jej strukturze. Zmiany wynikające z polepszenia warunków działania całej instytucji mogą stanowić pewne wyzwanie dla pracowników, ale oznaczają także zwiększenie możliwości korzystania z obu kolekcji dla badaczy i publicystów. Miejsce prowadzenia pracy naukowej w Bibliotece Raczyńskich istnieje, co więcej, po zakończeniu modernizacji historycznego gmachu Biblioteki planujemy – w miarę posiadanych środków na wynagrodzenia – zwiększenie jego dostępności dla naukowców. Podobnie wygląda kwestia prowadzenia działalności kulturalnej.

Pragnę przypomnieć, że przekazywanie Bibliotece Raczyńskich budynków przy Wronieckiej oraz pałacu w Sapowicach w celach magazynowych wynikało z braku nowego skrzydła, planowanego od niemal początku istnienia instytucji. Wycofywanie się Biblioteki z tych lokalizacji jest więc uzasadnione merytorycznie, organizacyjnie i ekonomicznie.

Proszę także, aby uwzględnić skalę działalności obu oddziałów umieszczonych w tej chwili w budynku przy ul. Wronieckiej 14 (są to 2 etaty wobec 230 w całej Bibliotece) – jest ona ważna, nie jest jednak głównym polem funkcjonowania Biblioteki Raczyńskich jako instytucji kultury Miasta Poznania. Działalność naukową i kulturalną Biblioteka prowadzi – od prawie 200 lat – przede wszystkim w swojej historycznej siedzibie czyli w budynku przy pl. Wolności 19 wraz z jego nowym skrzydłem.

z wyrazami szacunku,

DYREKTOR
Anna Gruszecka
Anna Gruszecka